

ÚS Olomouc upozorňuje na změnu klubovní místnosti a novou adresu sekretariátu:

Během měsíce února bude plně obnovena činnost v nových prostorách na Výstavišti FLORA Olomouc. Po předchozí domluvě si lze vyzvednout známky a Rukověti na rok 2015.

Nová korespondenční adresa ÚS Olomouc:

Český zahrádkářský svaz
Územní sdružení Olomouc
Zamenhofova 790
779 00 Olomouc

Vyhlášení Floristické soutěže 2015

ČZS vyhláší 4. ročník Floristické soutěže.

Kategorie:

1. žáci ZŠ a odpovídajících ročníků G
2. junioři - žáci středních škol
3. senioři (věk 20 let a výše) - musí být členem ČZS a nesmí být profesionál v zahradnickém či floristickém oboru.

Zájemce o účast v soutěži prosím nahlaste do 10. dubna 2015 na adresu:

Český zahrádkářský svaz,
Územní sdružení Olomouc
Zamenhofova 790
779 00 Olomouc

Soutěž proběhne v přízemí pavilonu „A“ na Výstavišti Flora Olomouc ve středu 22. dubna, v době 13,00 – 17,00 hodin.

Práce se po soutěži vyhodnotí a účastníci obdrží diplom s malou pozorností. Všechny soutěžní práce budou po dobu výstavy „Flora Olomouc – jarní etapa“ vystaveny v samostatné expozici Českého zahrádkářského svazu.

► Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13,00 a 16,00 hodinou (na sekretariátě ÚS ČZS)

ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, ulice Zamenhoffova, každou středu, mimo 1. v měsíci:

- členské známky na rok 2015 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2015“ + kalendářik ČZS.

Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – M. Pazdera, tel.: 605 004 301; e-mail: mirek.pazdera@seznam.cz

tajemník - J. Skarupský, tel.: 605 127 698

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152

Redakce: Vlasta Schubertová, ČZS ÚS Olomouc - konečná úprava

(neprošlo jazykovou úpravou)

POZVÁNÍ NA VÝSTAVY:

Jarní výstava skalniček - [Ostrava-Poruba](#) - 17. - 18. 4. 2015

Pořádá Klub skalničkářů ADONIS-Ostrava ve výstavním sále - Stanice mladých přírodovědců, ul. Čkalovova, Ostrava-Poruba.

Na výstavě bude zajištěna odborná poradna a prodej rostlin.

Otevřeno: v pátek od 9⁰⁰ do 17⁰⁰, v sobotu od 8⁰⁰ do 13⁰⁰ hodin.

Šikovní ruce - [Křenovice, Společenský sál, ulice Václavská](#) - 18. - 19. 4. 2015

ZO ČZS Křenovice pořádá 14. ročník jarní výstavy s novým názvem „Šikovní ruce“.

Vystavovat se budou výtvarné práce a výrobky dětí a občanů, kteří v zimním období nezažili.

V rámci výstavy proběhne soutěž školní mládeže na téma "Zručné ruce", kterou ohodnotí návštěvníci.

K prodeji bude bižuterie, přírodní mýdla a kosmetika, ponožky českého výrobce, med a medové zboží, košíky z pedigu a jiné dle nabídky prodejců.

Máte možnost nabídnout věci z domácnosti, které již nemají uplatnění a jinému by se mohly hodit. Bazárek je již tradicí a dělá radost.

Občerstvit se budete moci čajem, kávou nebo ohřívanou medovinou, třeba se najde i něco k zakousnutí.

Otevřeno: 18.4. od 9:00 do 17:00 hod. 19.4. od 8:30 do 17:00 hod. Vstupné dobrovolné.

Flora Olomouc - jarní etapa - [Olomouc, výstaviště](#) - 23. - 26. 4. 2015

Mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, jarní etapa. Expozice jarních květin, především cibulovin jak od zahradnických firem, tak i ze sbírek zahrádkářů. Souběžně probíhají:

Jarní zahradnické trhy - prodejní trhy květin, zeleniny, semen, okrasných rostlin, školkařských výpěstků, zahradnických pomůcek a potřeb.

Hortifarm - veletrh drobné zahradní mechanizace, zahradnických pomůcek a potřeb.

► ◀ ☀ Nutné práce na zahrádce v květnu:

použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz: ↓

► ◀ Květen je měsíc, kdy ovocné stromy mají dostatek mízy a proto zahrádkáři ze zimních nenarašených roubů přeroubávají peckoviny a jádroviny technikou za kůru. Rovněž je důležité pamatovat na včasnou ochranu proti rzi hrušňové, která při větším rozšíření silně omezuje asimilační schopnosti stromu. I když je základním a nejúčinnějším opatřením likvidace mezihostitele rzi (jalovec čínský a klášterský), je důležité provést chemické ošetření před květem a po odkvětu hrušně rostliny hrušně i jalovce. ► ◀ Pamatujte také v této době na odstraňování a likvidaci napadených větví jalovce. Ochranná opatření - nejen proti rzi, ale i proti ostatním chorobám (v květnu též proti obalečům, pilatkám, vrtuli třešňové, listovým mšicím, strupovitosti, padlí aj.) a škůdcům v květnu aktuálních by měli provádět i zahrádkáři a pěstitelé, sousedící s vaší zahrádkou, aby tyto nákladné zákroky měly dostatečný efekt.

► ◀ U bobulovin se mimo nedostatečného opylení podílí na sprchávání, či opadu bobulovin nedostatek půdní vláhy. Proto se doporučuje v období sucha dostatečně keře zalévat a v případě černého rybízu, kde bývá příčinou opadu špatné opylení, se doporučuje vysazovat více odrůd. Také vydatná zálivka ovocných stromů pod obvodem koruny je v období sucha z tohoto důvodu nutná. ► ◀ Stromy jádrovin i peckovin je možné po odkvětu podpořit [mimokořenovým přihnojením](#) močovinou na list. ► ◀ V případě vlhkého a deštivého počasí je nutné věnovat větší pozornost ošetření jahodníku proti plísni šedé. Přehoustlé, nebo dusíkem přehnojené porosty jsou pro napadení plísni podstatně vnímavější. Napadené plody je třeba ihned odstraňovat a likvidovat, zdravé podkládat, sazenice pěstovat na folii, nebo mulčovat. Řešením v rizikových oblastech je i pěstování odolných odrůd (Karmen apod.).

► ◀ Z březnového výsevu salát, špenát a kopr již můžeme sklízet, na volné záhony se vysévají ředkvičky, hrášek a karotku k postupné sklizni, salátovou řepu, fazolky, pozdní košťáloviny a čekanku salátovou pro zimní rychlení puků, ale i na teplo náročnější zeleninové druhy, jako např. tykve a okurky. Do studeného

pařeniště lze od začátku měsíce sázet okurky, na volná místa ve foliáku, či ve skleničku se vysazují rajčata, papriky a [okurky](#). ►◄ Nastává období intenzivního využívání nevytápěných skleníků a fóliáků, do kterých vysazujeme již i teplomilnou zeleninu, zanedlouho se objeví tradiční škůdci - mšice, molice, trásněnky. Při včasnému přístupu je možné tyto škůdce udržet na přijatelné úrovni pomocí introdukce jejich predátorů v systému [biologické ochrany](#). ►◄ Po období tzv. ledových mužů se vysazují na záhony sazenice teplomilných plodových zelenin - rajčata, papriky, [okurky](#), z ostatních zelenin [celer](#), který je choulostivý na přichlazení a tím vybíhání.

►◄ Ten, kdo nemá zahrádku, může na balkonu, nebo terase, či alespoň na ploše okenního parapetu některé zeleniny pro svoji potřebu vypěstovat. Nízkým keříčkovým rajčatům stačí sáčky z plastic. hmoty, vysoké tyčkové odrůdy v polyetylenových pytlích, k tyčkovým fazolům vysetým do bedýnek je možno z latek a provázků do cca 2-metrové výše zhotovit vhodnou opěru. Na balkonu si můžeme vypěstovat podobným způsobem i papriky, nad kterými natáhneme na ohnuté dráty folii v podobě krytu. Mimo užitkovou zeleninu nám balkon během vegetace poskytne i okrasnou zelenou stěnu, ze které sklízíme lusky.

►◄ Pokud v dubnu nebyl čas, nebo vhodné podmínky pro vysazení révy, tak to ještě v květnu můžeme provést. Je ale nutné mít půdu pro dlouholeté pěstování řádně připravenou - hluboké zčpření (60 cm), zásobení kompostem (10 kg), plným hnojivem (4 dkg/sazenici). Když již je u révy zřetelná násada budoucí úrody (koncem měsíce), vylamujeme neplodné letorosty a zálistky, vyrůstající z úžlabí listů. Proti perenospoře, padlí, obalečům a červené spále v této době stříkáme.

►◄ Stále ještě můžeme do truhlíků na okno vysévat některé letničky (balzamíny, lichořeřišnice), do mobilních nádob vysévat nízké odrůdy afrikánů. Hlízy jirín se vysazují na dobře připravené záhony (propracovaná a kompostem vyhnojená půda), vysazují se hlízy gladiolů. S výsadbou narašených hlíz begonií, [dosen](#) či begonií semperflorens počkejte až do třetí dekády měsíce kvůli vyšší citlivosti na mraz. Také předpěstované sazenice petúnií, salvií, lobelek, gazanií se sázejí až po zmrzlých.

►◄ U růží odstraňujte včas (nejlépe hned po zjištění) plané vlkovitě výhony, vyrůstající z podnože. Také dbejte na zdravotní stav a vhodnými fungicidy, stříkejte proti rzivosti růže, proti černé skvrnitosti a padlí růže. Balkon efektně ozdobí laťková mříž, která se nechá popnout popínavou lichořeřišnicí, nebo fazolem šarlatovým. ►◄ Za teplého dne vynesete pokojové květiny ven (ne však na prudké slunce) a osprchujte je. Tato koupel vlažnou vodou jim prospěje, po okapání vody je přeneste zpět na jejich místo. Vřesy a vřesovce po odkvětu sestříhejte asi o 1/3 délky - keříky zahustí až od země a bohatě pokvetou. ►◄ Nově vysázené dřeviny dostatečně zalévejte (zvláště v období sucha a intenzivního slunečního záření) - mlžení je třeba několikrát denně opakovat. ►◄ Průběžně odstraňujte u šeríku odkvetlá květenství hned po odkvětu, po odkvětu tulipánů odstříhávejte semeníky, aby se rostliny nevysilovaly.

►◄ [Trávník](#) pravidelně sekejte, krátkou řezanku z pokosu sekačkou (ne však rostliny v semenném stavu) použijte na zahrádce jako mulč. Krtek v trávníku, ale i na záhonech je hmyzožravec právně chráněný a nelze jej chytat, či snad hubit. Jistých úspěchů v ochraně proti jeho přítomnosti bylo dosaženo při kladení silně aromatických látek do chodeb - můžete např. vyzkoušet vliv rozříznutých stroužků česneku, někomu se zase osvědčily drobné kousky naftalínových tablet vložené do vchodu otevřených nor.

►◄ Důležité je rovněž celý měsíc věnovat pozornost plevelům. Mírné zaplevelení zahrádky je možné tolerovat, neboť zcela bezplevelný stav půdy způsobuje přehřívání půdy, které napomáhá likvidaci užitečných půdních mikroorganismů. Důležité je nenechat plevel vykvést, neboť má většinou velkou reprodukční schopnost pomocí semen - např. ptačinec žabinec.

◄◄ ☀ Ochrana rostlin na zahrádce v květnu:

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autora: MUDr. Josefa Horáka ↓

◄◄ Pokračujeme především v ochraně jaderovin **proti strupovitosti** a současně i **proti padlí jabloně**. Doposud se používaly v období maximálního výletu askospor (před květem, těsně po odkvětu a potom za 14 dnů) k ošetření strobiluriny (Discus nebo Zato 50 WG) v kombinaci s kontaktními přípravky, např. s Dithanem M 45, Merpanem 80 WG nebo s Delanem 700 WDG. V současnosti se však spíše doporučuje použít náhradou za strobilurin kombinaci systémových triazolových přípravků (např. Talent, Topas 100 EC nebo Punch 10 EW) s kontaktními [přípravky](#) (např. s přípravkem Dithane DG Neotec, Merpan 80 WG nebo Delan 700 WDG) a strobiluriny si ponechat v rezervě pro pozdější ošetření jaderovin. V době maximálního rozkvětu jabloní je vhodné tuto sérii postřiků přerušit sólo aplikací jedním z vyjmenovaných přípravků

(Merpan 80 WG nebo Mythos 30 SC). Zabráníme tím vzniku **kališní hniloby jablek**. V dalším období, kdy už maximální výlet askospor (pohlavních výtrusů houby způsobující strupovitost) pominul, pak stačí používat preventivně samotné kontaktní přípravky, jako jsou např. Dithane DG Neotec, Merpan 80 WG, Polyram WG nebo Thiram Granuflo, a to pravidelně, maximálně ve čtrnáctidenních intervalech. Jen při deštivém a teplém počasí či při silném infekčním tlaku houbových chorob se musíme přechodně vrátit k původní kombinaci výše uvedených systémových přípravků s kontaktními. ◀▶ Těsně po odkvětu jádrovin ošetřujeme jabloně proti tzv. **rané červivosti**, kterou způsobuje **pilatka jablečná**. Použijeme buď Calypso 480 SC, Reldan 22, Mospilan 20 SP nebo SpinTor. Ve velkovýrobě se může dobře uplatnit biopreparát Madex. ◀▶ Pokud chceme mít dostatečnou úrodu u slivoní, musíme již při dokvétání provést **rozhodující postřik k likvidaci pilatky švestkové a žluté!** Zde je povolen k ošetření především přípravek Calypso 480 SC, který neškodí včelám. Nálet pilatek na slivoních lze zjistit vyvěšením bílých lepových desek do korun stromů. ◀▶ V průběhu měsíce ošetřujeme dle potřeby ovocné dřeviny **proti listovým mšicím** (Pirimor 50 WG), jádroviny proti **merám** a jabloně proti **vlnatce krvavé** (Pirimor 50 WG nebo Mospilan 20 SC, vždy s přidavkem smáčedla). Přítomnost mer na stromech (na jabloních mera jabloňová, na hrušních zákeřnější mera skvrnitá) zjistíme pomocí poklepu na větve stromu. Po tomto manévru okřídlení jedinci odskakují z větví, chvíli poletují v okolí a znovu se usazují na strom. Listy napadených stromů jsou pokryté medovicí a později černěmi, listy na hrušních se posléze krabatí a odumírají. Plody jsou rzivé a stromy celkově chátrají. ◀▶ U meruněk hrozí již začátkem května při vlhkém a teplém počasí výskyt závažné houbové choroby **hnědnutí listů meruňky**. Pokud se po odkvětu meruněk vyskytne takovéto počasí, musíme stromy nejméně dvakrát až třikrát v intervalu 7–10 dnů ošetřit buď Syllitem 65 WP, případně Dithanem DG Neotec nebo přípravkem Talent. Za deštivého počasí se poprvé ošetřuje **dle novějších doporučení již krátce po odkvětu**. ◀▶ U révy vinné ve **vývojové fázi 5–6 listů** je třeba provést první ošetření **proti padlí révy** a **proti plísni révy**. Obvykle na začátku sezony upřednostňujeme kontaktní, preventivně působící přípravky, např. kombinaci Folpan 80 WG + **Kumulus WG**. Dříve používanou startovací kombinaci Kuprikolu 50 s **přípravkem na bázi síry** si ponecháváme až na závěrečný postřik révy vinné. Alternativně lze použít místo síry i kombinaci DMI fungicidů působících na padlí (např. Topas 100 EC nebo Talent) s kontaktním Merpanem 80 WG. Další tři kontaktní přípravky – Polyram WG a přípravky na bázi mancozebu, např. Dithane M 45 a Thiram Granulo – jsou rizikové pro *Typhlodromus pyri* v révě vinné. Proto se smí v těchto porostech používat maximálně dvakrát během vegetace. V této době též začíná let první generace obalečů. Je třeba urychleně dokončit vyvěšení feromonových lapáků (Deltasop EA, LB) a zahájit sledování letu. Proti první generaci se ošetřují jen významně ohrožené porosty při silném výskytu škůdců. Zpravidla i tak stačí pouze jedna aplikace. Většinou se pak ošetřuje 8–10 dnů po vrcholu letu ekologicky přijatelnými přípravky s larvicidním účinkem (Integro, Steward) nebo pomocí biologického přípravku Biobit XL (3–5 dnů po vrcholu letu). ◀▶ Na začátku kvetení jahodníku a poté za 7 dní provádíme zejména za deštivého počasí zpravidla dva postřiky **proti šedé hnilobě jahod**. Použijeme nejlépe nejprve Rovral Aquaflo a při dokvétání Teldor 500 SC. Nověji registrovaný Teldor má velmi krátkou ochrannou lhůtu – pouze 3 dny, a proto se může dokonce použít ještě i k ošetření nazrávajících plodů. Smí se však použít maximálně dvakrát za vegetaci a samozřejmě nejpозději 3 dny před sklizní!!!

◀▶ Vyseté a vysázené zeleniny jsou ohroženy výskytem plžů – **slimáčků, slimáků a plžáků**. Tito plži škodí nejvíce na jaře a na podzim. Z dostupných přípravků se používá např. Mesurool Schneckenkorn (0,5 g na 1 m²). Ošetřují se pouze cestičky, přípravek nesmí přijít na rostliny. Účinnou látkou je methiocarb – musíme si uvědomit, že tato látka je klasifikována jako zdraví škodlivá. Nejedovatý je modernější přípravek Vanish Slug Pellets s účinnou látkou metaldehydem. Ani tento přípravek nesmí přijít do styku s rostlinami. Za nejméně toxický se považuje přípravek Ferramol. Jde o granulovanou návnadu, která se aplikuje ručním rozhozem na povrch půdy mezi pěstované rostliny a kolem záhonků. Maximálně se může použít za vegetace 4x. Za rozumné považují i hubení slimáků pomocí dusíkatého vápna (Perlka). Aplikujeme 30 g na 1 m², a to časně zrána na provlhlou půdu, opět mezi řádky kulturních rostlin. Za suchého počasí se hubící účinek zlepší mírným zapravením dusíkatého vápna do půdy. Tato aplikace má pak kromě hubení slimáků i plevelohubný efekt, navíc je dusíkaté vápno i výborným dusíkatým hnojivem. V poslední době se zavádí biologický přípravek Nemaslug. Jde o prášek rozpustný ve vodě, jímž se zalije místo, kde se pak rozmnoží parazitické hlístice. Ty vnikají do slimáků a plžů a ničí je. Přípravek působí 6 týdnů. Zahradkáři často s úspěchem používají laický způsob hubení plžů, když je lákají do sklenic částečně naplněných pivem a zapuštěných do země.